2-23171027-26-2-29112023
2-1320/2023

H O T Ă R Â R E
în numele Legii

Dispozitivul hotărârii pronunțat public la 06 martie 2024 în or. Glodeni
Hotărârea integrală a fost redactată la 07 iunie 2023

Judecătoria Drochia
(sediul Glodeni)

Judecătorul Vasile Nogai, examinând unipersonal, în procedura cererilor cu valoare redusă, pricina civilă intentată la cererea de chemare în judecată a lui BC ,,Energbank'' SA împotriva lui Guțu Natalia cu privire la încasarea datoriei,-

a constatat

Argumentele participanților la proces:

BC ,,Energbank'' SA a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Guțu Natalia cu privire la încasarea datoriei.

În motivarea cererii reclamantul a indicat, că conform contractului de credit nr. 402-5417f din 21.05.2021 a acordat persoanei fizice Guțu Natalia un credit în sumă de 50 000 lei, cu termenul final de rambursare la data de 21.05.2026.

Totodată, în conformitate cu prevederile Codului Civil al RM (în redacția Legii nr.133 din 15.11.2018, în vigoare din 01.03.2019), creditorul se obligă să pună la dispoziția debitorului suma de bani solicitantă, prin semnarea unui contract de credit, pe care acesta, debitorul, este obligat să o restituie și să plătească dobânda stabilită și alte sume aferente prevăzute de contract.

Mai indicând, că conform prevederilor dispozițiilor Codului Civil al RM (în redacția Legii nr.133 din 15.11.2018, în vigoare din 01.03.2019), dacă debitorul nu a executat obligația de restituire a cel puțin 2 tranșe ale creditului, atunci când contractul prevede restituirea creditului în rate, precum și când debitorul nu plătește dobânda în termenul stabilit, creditorul poate solicita restituirea creditului și a sumelor aferente, putând pretinde, la plata penalităților de întârziere în modul și mărimea prevăzută de lege sau de contract.

Debitorul Guțu Natalia nu-și onorează obligațiunile contractuale privind rambursarea creditului, dobânzii contractuale pentru utilizarea lui precum și comisionul lunar pentru administrarea creditului, fapt prin care încalcă flagrant condițiile contractului de credit.

Prin urmare, în adresa pârâtului a fost expediată somația de plată nr. 402/106 din 04.08.2023, prin care i s-a comunicat faptul încălcării prevederilor contractului de credit nr. 402-5417f din 21.05.2021 și i s-a acordat un termen pentru achitarea benevolă a tuturor plăților debitoare față de bancă, însă până în prezent debitorul nu a reacționat la somația privind nerambursarea datoriei bancare menționate supra, deși termenul acordat a expirat.

Astfel, în baza calculului datoriilor nerambursate efectuate de bancă la data de 30.10.2023, suma datoriilor acumulate de către debitorul – Guțu Natalia în baza contractului de credit nr. 402-5417f din 21.05.2021 constituie: 35 575, 15 lei, care este alcătuită din: suma datoriei la credit – 33 424, 42 lei, suma datoriei la dobânda contractuală – 120, 90 lei, suma datoriei la comisionul pentru administrarea creditului – 1336, 96 lei și suma datoriei la penalitate conform pct.6.1- 692, 87 lei.

Dat fiind faptul, că debitorul Guțu Natalia nu a respectat termenul de rambursare a tranșelor restante stabilite conform contractului de credit nr. 402-5417f din 21.05.2021, consideră că cererea privind solicitarea încasării silite a datoriei bancare în sumă de 35 575, 15 lei, din contul pârâtului Guțu Natalia în beneficiul BC ,,Energbank'' SA este întemeiată, legală și certă.

Mai indicând, că Guțu Natalia a neglijat grav clauzele contractuale, fapt ce a creat pericolul de nerambursare a mijloacelor financiare contractante, prin urmare BC ,,Energbank'' SA a apelat de nenumărate ori către debitor în vederea stingerii datoriei formate, atât la achitarea creditului cât și a altor plăți aferente, însă cerințele înaintate nu au fost satisfăcute.

Totodată, în adresa băncii nu au parvenit careva cereri motivate din partea pârâtului, privind imposibilitatea efectuării achitării plăților datorate sau cereri privind modificarea graficului achitării tranșelor creditului și a altor plăți aferente.

Prin urmare, având în vedere prevederile contractuale și cele legale, ținând cont de faptul că probele prezentate confirmă neexecutarea obligațiilor asumate de către pârât, constatând că prin nerambursarea plăților datorate, reclamantului i-au fosta cauzate prejudicii, pretențiile înaintate prin prezenta acțiune urmează a fi admise în întregime, ca întemeiate.

A mai indicat, că BC ,,Energbank'' SA contează pe imparțialitatea instanței judecătorești, corectitudine în examinarea probelor administrate și în posibilitatea emiterii unei hotărâri legale și echitabile, care va contribui esențial la soluționarea justă a litigiului apărut.

Astfel, solicită admiterea prezentei cerere spre examinare în procedura cererilor cu valoare redusă. A dispune încasarea forțată din contul pârâtului Guțu Natalia în beneficiul BC ,,Energbank'' SA a datoriei bancare formate conform contractului de credit nr. 402-5417f din 21.05.2021, în sumă de 35 575, 15 lei cât și a taxei de stat în sumă de 1 067, 25 lei.

Prin încheierea judecătorească din 07.12.2023, cauza a fost acceptată spre examinare, în procedură scrisă ca cerere cu valoare redusă, cu remiterea în adresa pârâtului încheierii nominalizate, cererii de chemare în judecată și a înscrisurilor anexate (f.d.29).

În temeiul art. 276^3 alin. (3) Cod de procedură civilă, *pârâtului i s-a explicat, că în termen de 30 de zile de la comunicarea cererii de chemare în judecată şi a înscrisurilor anexate, acesta prezintă instanței judecătorești şi reclamantului o referință, precum şi copii de pe înscrisurile necesare*.

De asemenea, pârâtului i s-a explicat, că conform art. 276^4 alin. (2) dacă, *după ce i s-au comunicat cererea de chemare în judecată şi înscrisurile anexate, acesta nu depune referință, soluționarea cererii se face în baza materialelor anexate la dosar*.

Potrivit art. 276^2 alin. (1) CPC RM, *dacă valoarea cererii în cauzele de încasare a unei sume de bani nu depăşeşte 10 salarii medii pe economie prognozate la data sesizării instanței, fără a se lua în considerare dobânzile, penalitățile, cheltuielile de judecată şi alte venituri accesorii, această cerere se examinează ca cerere cu valoare redusă*.

Conform art. 276^3 alin. (1) CPC RM, *procedura cu privire la cererile cu valoare redusă este scrisă*.

Aliniatul (2) al aceluiași articol prevede, că *judecătorul poate dispune citarea participanților la proces dacă apreciază acest fapt ca fiind necesar sau dacă admite solicitarea uneia dintre părți de a examina cererea în ședință publică. Judecătorul poate să respingă o astfel de solicitare în cazul în care consideră că, ţinînd cont de împrejurările cauzei, nu sînt necesare dezbateri publice. Respingerea se dispune printr-o încheiere motivată care poate fi atacată odată cu fondul*.

De asemenea, pârâtului i s-a explicat, că conform art. 276^4 alin. (2) dacă, *după ce i s-au comunicat cererea de chemare în judecată şi înscrisurile anexate, pîrîtul nu depune referință, soluționarea cererii se face în baza materialelor anexate la dosar*.

Prezenta încheiere fiind remisă lui BC ,,Energbank'' SA la data de 08.12.2023 sub nr.15698 (f.d.30), lui Guțu Natalia la data de 08.12.2023 sub nr. 15699 fiind recepționată de către ultima, iar avizul de recepție fiind restituit instanței de judecată (dovadă fiind avizul de recepție anexat la materialele cauzei) (f.d.31-32).

Prin intermediul PIGD, pentru data de 06.03.2024 ora 10:20, prezenta acțiune a fost numită în legătură cu pronunțarea dispozitivului – hotărârii, citație ce a fost remisă în adresa reclamantului BC ,,Energbank'' SA la data de 18.01.2024 sub nr. 1126 (f.d.33); citație ce a fost remisă în adresa pârâtei Guțu Natalia la data de 18.01.2024 sub nr. 1125 (f.d.34-35)

Aprecierea judecătorului:

Examinând probele administrate pentru dovedirea celor invocate și raportându-le, per ansamblu, la prevederile legale ce guvernează spețа, judecătorul consideră necesar de a admite parțial acțiunea, reieșind din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art.239 CPC RM, *hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţă de judecată.*

În conformitate cu prevederile art.241 alin.(5) CPC RM, *în motivare se indică: circumstanţele cauzei, constatate de instanţă, probele pe care se întemeiază concluziile ei privitoare la aceste circumstanţe, argumentele invocate de instanţă la respingerea unor probe, legile de care s-a călăuzit instanţa.*

Conform art.130 alin.(1) CPC RM, *instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.*

Aliniatul (2) al aceluiași articol prevede, că *nici un fel de probe nu au pentru instanța judecătorească o forță probantă prestabilită fără aprecierea lor*.

Aliniatul (3) al aceluiași articol prevede, că *fiecare probă se apreciază de instanță privitor la pertinența, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă şi suficiența pentru soluționarea cauzei*.

Aliniatul (4) al aceluiași articol prevede, *că ca rezultat al aprecierii probelor, instanța judecătorească este obligată să reflecte în hotărâre motivele concluziilor sale privind admiterea unor probe şi respingerea altor probe, precum şi argumentarea preferinței unor probe față de altele*.

Aliniatul (5) al aceluiași articol prevede, că *proba este declarată ca fiind veridică dacă instanța constată prin cercetare şi comparare cu alte probe că datele pe care le conține corespund realității*.

Potrivit probatoriului cauzei, la data de 21.05.2021, BC ,,Energbank'' SA în calitate de creditor și Guțu Natalia în calitate de debitor, a încheiat contractul de credit nr.402-5417f din 21.05.2021, potrivit căruia BC ,,Energbank'' SA a acordat lui Guțu Natalia, credit în sumă de 50 000 lei pe un termen de 60 luni, cu scadența la data de 21.05.2026 (f.d.7-9).

Articolul 9 alin. (1) și (2) lit. a) Cod civil, prevede că *drepturile şi obligaţiile civile apar în temeiul legii, precum şi în baza actelor persoanelor fizice şi juridice care, deşi nu sânt prevăzute de lege, dau naştere la drepturi şi obligaţii civile, pornind de la principiile legislaţiei civile. Drepturile şi obligaţiile civile apar: din contracte şi din alte acte juridice*.

Potrivit art.10 Cod civil, *persoanele fizice şi juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să îşi exercite drepturile şi să îşi execute obligaţiile cu bunăcredinţă, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică şi cu bunele*

moravuri. Buna-credinţă se prezumă până la proba contrară. Neexercitarea de către persoanele fizice şi juridice a drepturilor civile ce le revin nu duce la stingerea acestora, cu excepţia cazurilor prevăzute de lege.

În conformitate cu dispozițiile art. 15 alin. (1) Cod civil, *apărarea drepturilor civile încălcate se face pe cale judiciară*.

Potrivit art.5 alin. (1) Cod de procedură civilă, *orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanţă judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertăţile şi interesele legitime*.

Conform art. 118 alin. (1) CPC RM, *prevede că, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel*.

Conform art.121 CPC RM, *instanţa judecătorească reţine spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului*.

În speță, obiectul juridic litigios constituie încasarea datoriei aferente contractului de credit nebancar.

Instanța reține, că prin natura sa, raportul juridic obligaţional este menit să producă efecte juridice. Efectul general al oricărei obligaţii este de a da creditorului dreptul de a obţine de la debitor îndeplinirea exactă a prestaţiei la care s-a obligat. Dar, pentru ca o obligaţie să poată fi executată, mai întâi de toate, este necesar ca aceasta să existe. Obligaţiile se consideră executate în mod corespunzător, dacă sunt respectate toate condiţiile prevăzute în actul din care au luat naştere, precum ar fi cele privitoare la obiectul, subiectele, locul, timpul şi modul de executare.

În conformitate cu dispozițiile art. 992 alin. (1) Cod civil*, contractul este acordul de voinţă realizat între două sau mai multe persoane prin care se stabilesc, se modifică sau se sting raporturi juridice*.

Potrivit art. 993 alin. (2), art. 1027 alin. (1) Cod civil, *părţile contractante pot încheia în mod liber, în limitele dispoziţiilor legale imperative, contracte şi pot stabili conţinutul lor. Contractul se consideră încheiat dacă părţile au ajuns la un acord privind toate clauzele lui esenţiale*.

Potrivit art. 774 Cod Civil coroborat la art. 776 Cod Civil, *în virtutea raportului obligațional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestații, iar debitorul este ținut să o execute. Prestația poate consta în a da, a face sau a nu face.*

Obligațiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) și din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile legii.

Art. 775 alin. (1) Cod civil prevede că, debitorul şi creditorul trebuie să se comporte cu bună-credinţă la momentul *naşterii, pe durata existenţei, la momentul executării şi stingerii obligaţiei*.

Neexecutarea obligaţiei, potrivit art. 901 alin. (5) Cod civil, *înseamnă orice abatere, cu sau fără justificare, de la executarea corespunzătoare a obligaţiei şi include neexecutarea totală sau parţială a obligaţiei, executarea necorespunzătoare sau cu întârziere a obligaţiei*.

În conformitate cu art. 3 din Legea cu privire la organizațiile de creditare nebancară nr.1 din 16.03.2018, noțiunea de credit (credit nebancar) semnifică – angajament de a acorda bani ca împrumut cu condiția rambursării acestora, a plăţii dobânzii şi/sau a altor plăți aferente; prelungire a termenului de rambursare a datoriei; angajament de a achiziționa o creanță sau alte drepturi de a efectua o plată de către organizația de creditare nebancară.

Potrivit art. 1242 alin. (1) Cod civil, *prin contractul de împrumut o parte (împrumutător) se obligă să dea în proprietate celeilalte părţi (împrumutatul) bani sau alte bunuri fungibile, iar aceasta se obligă să restituie banii în aceeaşi sumă sau bunuri de acelaşi gen, calitate şi cantitate la expirarea termenului pentru care i-au fost date*.

Aliniatul (3) al aceluiași articol prevede, că *până la proba contrară, împrumutul care are ca obiect o sumă de bani se prezumă a fi cu titlu oneros, cu excepţia cazului în care ambele părți sânt persoane fizice care nu au calitatea de profesionist*.

Conform art.1244 alin.(5) Cod Civil, *suma de bani împrumutată este purtătoare de dobândă din ziua în care a fost remisă împrumutatului*.

Aliniatul (6) al aceluiași articol prevede, că *se plăteşti dobândă la expirarea fiecărui an pentru perioada dintre momentul indicat la alin.(5) și cel al restituirii împrumutului dacă în contract nu este prevăzut altfel*.

Potrivit art.1248 alin.(2) Cod Civil, *dacă în contract este prevăzută restituirea împrumutului în rate şi împrumutatul nu le restituie în modul stabilit, împrumutătorul poate cere restituirea imediată a întregului împrumut și a dobânzii aferente în condițiile stabilite la art.864 alin.(2) şi (4).*

Având în vedere faptul, că până la data adresării acțiunii în instanța de judecată pârâta Guțu Natalia nu a executat obligația contractuală, iar conform calculul privind datoria (f.d.16), datoria la credit constituie suma de 33 424, 42 lei, cerință la care instanța ajunge la concluzia de a o admite și de a încasa de la Guțu Natalia în beneficiul lui BC ,,Energbank'' SA suma datoriei la credit în mărime de 33 424, 42 lei.

Cu referire la încasarea dobânzii contractuale în mărime de 120,90 lei.

Totodată, materialele cauzei, atestă cu certitudine, că contractul de împrumut este cu titlul oneros, fiind purtător de dobândă. La caz prezintă relevanță și prevederile art.874 alin.(1) Cod Civil, care indică, că *în cazul în care, conform legii sau contractului, obligaţia este purtătoare de dobândă, se plăteşte o dobândă*

egală cu rata de bază a Băncii Naţionale a Moldovei aplicabilă conform alin.(2) dacă legea sau contractul nu prevede o altă rată.

Potrivit pct.3.2.2 din contractul de împrumut nr.402-5417f din 21.05.2021, părțile au stabilit că, pentru utilizarea împrumutului va plăti împrumutătorului dobânda în mărime de 1 %, reieșind din 365/366 zile pe an, începând cu data eliberării creditului.

Potrivit art. 1763 alin. (1) Cod Civil, *prin contractul de credit, o bancă sau o organizaţie de creditare nebancară (creditor) se obligă să pună la dispoziţia unei alte persoane (debitor) o sumă de bani ca împrumut, cu condiţia rambursării ei, a plăţii dobânzii şi a altor plăţi aferente, sau îşi asumă orice alt angajament de a achiziţiona o creanţă sau de a efectua o plată, de a prelungi termenul de rambursare a datoriei sau de a emite orice garanţii*.

Aliniatul (2) al aceluiași articol prevede, că *contractul de credit se încheie în scris*.

alin.(3) al aceluiași articol prevede, că *faţă de contractul de credit se aplică prevederile referitoare la contractul de împrumut în măsura în care regulile prezentului capitol nu prevăd altfel sau din esenţa contractului de credit nu reiese contrariul*.

Potrivit art. 1764 alin. (1) Cod Civil, *părțile contractului de credit pot conveni asupra unei dobânzi fixe sau flotante*.

Prin urmare, având în vedere existența raporturilor obligaționale purtătoare de dobândă între părți, rezultate din contractul de credit și ținând cont de neonorarea corespunzătoare a obligațiilor contractuale din partea pârâtului, instanța conchide în sensul temeiniciei acțiunii în partea încasării dobânzii aferente din contul pârâtei Guțu Natalia, în mărime de 120,90 lei.

Cu referire la încasarea penalității contractuale.

Potrivit cererii de chemare în judecată reclamantul BC „Energbank'' SA a solicitat încasarea penalității contractuale în mărime de 692, 87 lei.

Totodată, conform art. 947 alin. (1) Cod Civil, *clauza penală este o prevedere contractuală prin care părţile evaluează anticipat prejudiciul, stipulând că debitorul, în cazul neexecutării obligaţiei, urmează să remită creditorului o sumă de bani sau un alt bun (penalitate)*.

Aliniatul (2) al aceluiași articol prevede, că *prin clauză penală se poate garanta numai o creanţă valabilă*.

Aliniatul (3) al aceluiași articol prevede, că *penalitatea poate fi stipulată în mărime fixă sau sub forma unei cote din valoarea obligaţiei garantate prin clauza penală sau a părţii neexecutate, inclusiv sub forma unei dobânzi de întârziere*.

Aliniatul (4) al aceluiași articol prevede, că *părțile pot conveni asupra unei penalităţi mai mari decât prejudiciul*.

Aliniatul (5) al aceluiași articol prevede, că *debitorul nu este obligat să plătească penalitate în cazul în care neexecutarea obligației este justificată*.

Aliniatul (6) al aceluiași articol prevede, că *nulitatea obligației atrage nulitatea clauzei penale. Nulitatea clauzei penale nu atrage nulitatea obligației*.

Potrivit clauzei contractuale stabilite la pct.6.1, în caz de nerambursare în termen a sumelor restante la credit, debitorul va plăti băncii penalități în mărime de 0,3 % din suma datoriei restante la credit pentru fiecare zi de întârziere.

Astfel, instanța studiind contractul de credit nr.402-5417f din 21.05.2021 consideră rațional capătul de acțiune de al admite cu încasarea sumei de 692, 87 lei.

Cu referire la încasarea comisionului.

Conform cererii de chemare în judecată reclamantul a detaliat că suma totală a datoriei include și comisionul de administrare cuantificat la suma de 1 336, 96 lei.

Potrivit pct. 3.2.4 din Condițiile particulare la contractul de credit nr.402-5417f din 21.05.2021, stipulează, că *să plătească băncii comisionul lunar pentru administrarea creditului în mărime de 1 % din soldul creditului. Comisionul se achită lunar, împreună cu plățile lunare programate*.

Conform pct. 3.2.6 din Condițiile particulare la contractul de credit nr.402-5417f din 21.05.2021, stipulează, că *să plătească comisionul în valoare de 500 lei pentru examinarea pachetului de documente privind obținerea creditului în cauză, dacă suma creditului solicitat este mai mică de 50 000 lei inclusiv. În cazul lipsei mijloacelor bănești pentru achitarea comisionului, perceperea lui se efectuează de către bancă din resursele de creditare*.

Instanța constată, că potrivit graficului de rambursare a creditului (f.d.9), Guțu Natalia urma să ramburseze un comision lunar între 500 lei în prima lună a ratei, iar în a 60 lună de 10,99 lei, în total în sumă de 16 848, 06 lei.

Instanța atestă, că respectiva clauză contractuală care face referire la comisionul de administrare a creditului, reprezintă o clauză formulată de către reclamant iar pârâta Guțu Natalia, nu a negociat mărimea acestui comision, astfel, instanța conchide în sensul temeiniciei acțiunii de a respinge capătul dat de cerință.

Conform art. 94 alin. (1) CPC, „*instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească părţii care a avut câștig de cauză toate cheltuielile de judecată*.

Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenții, iar pârâtului – proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului".

Astfel, instanța de judecată, conform normelor de drept enunțate, consideră necesar a încasa de la pârâta Guțu Natalia în beneficiul reclamantului suma de

1 067, 25 lei, ce constituie cheltuielile de judecată la achitarea taxei de stat, fapt confirmat prin bonul de plată (f.d.28).

În conformitate cu art.276^2-276^4, art.238-241 CPC, judecătorul,-

hotărăște

Cererea cu valoare redusă înaintată de către BC ,,Energbank'' SA împotriva lui Guțu Natalia cu privire la încasarea datoriei, se admite parțial.

Se încasează de la Guțu Natalia, IDNP ***** în beneficiul lui BC ,,Energbank'' SA, cod fiscal 1003600008150 suma datoriei la credit în mărime de 33 424, 42 (treizeci și trei mii patru sute douăzeci și patru lei 42 bani) lei, suma datoriei la dobânda contractuală în mărime de 120, 90 (una sută douăzeci lei, 90 bani) lei și suma datoriei la penalitate în mărime de 692, 87 (șase sute nouăzeci și doi lei, 87 bani) lei, în total suma de 34 238, 19 (treizeci și patru mii două sute treizeci și opt lei, 19 bani) lei.

Se încasează de la Guțu Natalia, IDNP ***** în beneficiul lui BC ,,Energbank'' SA, cod fiscal 1003600008150 suma de 1 067, 25 (una mie șaizeci și șapte lei 25 bani) lei, ce constituie cheltuielile de judecată la achitarea taxei de stat.

Hotărârea poate fi atacată cu apel în termen de 30 de zile la Curtea de Apel Bălți, de la data pronunțării dispozitivului, prin intermediul Judecătoriei Drochia (sediul Glodeni).

Judecător Vasile Nogai